

REFERAT Ældrerådet d. 19-08-2020

Mødedato Onsdag d. 19. august 2020 kl. 09:30

Mødested Hotel Eyde, Herning

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af referat fra sidste møde.....	3
Formanden for Social- og Sundhedsudvalget orienterer Ælderådet.....	4
Status på plejecentre i Herning Kommune i relation til TV-dokumentar.....	5
Generationernes Hus.....	6
Fremskyndelse af etablering af demensboliger.....	7
Fælles hjælpemiddeldepot mellem Herning og Ikast-Brande Kommuner.....	10
En værdig død for ældre.....	14
Nyt fra formanden.....	16
Inspiration fra KL.....	17
Ælderådet foreslår fremmødevalg ved rådsvalet i 2021.....	18
Temadage - valg til ælderåd og erfaringer med COVID-19.....	20
Nyt fra rådets medlemmer.....	21
Nyt fra nedsatte udvalg.....	22
Dato for næste møde.....	23
Eventuelt.....	24

Punkt 41: Godkendelse af referat fra sidste møde

00.00.00-P19-1859-07

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Godkendelse af referat fra mødet den 17. juni 2020.

Beslutning

Referatet godkendt.

Punkt 42: Formanden for Social- og Sundhedsudvalget orienterer Ælderådet

27.69.40-G01-7-18

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Sagsfremstilling

Formanden for Social- og Sundhedsudvalget Anne Marie Søe Nørgaard orienterer Ælderådet om det aktuelle arbejde i Social- og Sundhedsudvalget.

Beslutning

Anne Marie Søe Nørgaard deltog under punkt 43-46.
Søren Liner Christensen deltog under punkt 43- 45.

Punkt 43: Status på plejecentre i Herning Kommune i relation til TV-dokumentar

27.42.00-A00-1-20

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Ultimo juli 2020 viste TV2 dokumentarprogrammet ”Plejehjemmene bag facaden”. Der vil på mødet blive givet en orientering om området i Herning Kommune.

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget har på møde den 12. august drøftet programmet og drøftet om, det giver anledning til handlinger / ny adfærd i Herning Kommune.

Formanden indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Der blev orienteret om, at Social- og Sundhedsudvalget ønsker øget fokus på

- håndtering af klager
- ledelse
- rekruttering - herunder elevindtag
- kultur
- klagevejledning
- anerkendelse af personalet
- at skabe et godt ry på ældreområdet.

Bilag

Dagsorden fra mødet i Social- og Sundhedsudvalget den 12. august 2020

Punkt 44: Generationernes Hus

02.00.00-A00-2-20

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

x

Resume

I budgetforliget for 2020 er det aftalt, at der skal opføres et "Generationernes Hus" i Herning. Som et led i udmøntningen af plejeboligplanen skal byggeriet indeholde 54 plejeboliger. Ud over plejeboligerne kan forskellige andre boligtyper tænkes ind i byggeriet - eksempelvis familieboliger, ungdomsboliger, seniorboliger og ældreboliger. Social- og Sundhedsudvalget har fået opgaven med at udvikle projektet.

På mødet orienteres Ældrerådet om Social- og Sundhedsudvalgets behandling af forslag til vision for Generationernes Hus i Herning på udvalgs møde den 12. august.

Sagsfremstilling

Hen over foråret 2020 er der gennemført en proces, der har haft til formål at afdække, hvad Herning Kommune ønsker sig af et "Generationernes Hus" – og hvilken forskel Generationernes Hus skal gøre - dels for dets beboere, men også for Herning by og kommunen som helhed. Målet med processen har været at danne grundlag for udarbejdelsen af en vision for, hvad byggeriet skal kunne. Visionen skal herefter udgøre rammen for det videre arbejde med det konkrete byggeri og det hverdagsliv, der skal leves der.

Processen er gennemført som en åben og inddragende proces, hvor borgerne i Herning Kommune, forskellige foreninger i lokalsamfundet, faggrupper og andre fagudvalg og forvaltninger i kommunen er blevet inviteret til at give input. Indholdet i visionen bygger på udsagn og ønsker fra borgere i Herning Kommune og erfaringer fra andre lignende projekter. Visionen er vedhæftet som bilag til dagsordenen.

Social- og Sundhedsudvalget har på sit udvalgs møde den 12. august behandlet forslag til vision for Generationernes Hus i Herning.

Byplanudvalget, Kultur og Fritidsudvalget og Børne og Familieudvalget har fået mulighed for at komme med input og refleksioner til indholdet i resultaterne af processen.

Formanden indstiller,

at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Generationernes Hus - vision

Punkt 45: Fremskyndelse af etablering af demensboliger

27.42.00-P05-1-20

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Serviceområdet 18, Sundhed og Ældre er udfordret på kapaciteten af demensboliger. Da plejeboligplan 2018-2028 blev udarbejdet, blev det aktuelle behov for demensboliger vurderet til at være ca. 70. Behovet for demensboliger er stigende. Aktuelt rådes over 49 demensboliger. Hertil rådes over seks midlertidige pladser målrettet borgere med demens.

Social- og Sundhedsudvalget har på mødet den 17. juni 2020 besluttet, at etablering af flere demensboliger fremskyndes. Løsningen indebærer, at der etableres demensafsnit på Kastaniegården i Aulum, samt at fire almindelige plejeboliger på Fuglsangsø omlægges til demensboliger.

Der er tale om en løsning på udfordringen på den korte bane. I forbindelse med den kommende udbygning af plejeboligkapaciteten skal der indarbejdes etablering af flere demenspladser.

Sagen sendes til orientering i Ældrerådet.

Sagsfremstilling

I investeringsoversigten er planlagt en række byggerier for at imødekomme plejeboligbehovet. Der er planlagt åbning af 12 plejeboliger på Kildehøj i 2023, 16 plejeboliger på Vesterled Plejecenter og 54 plejeboliger i Generationernes Hus i 2024, 50-60 plejeboliger på et privat plejehjem i Gødstrup i 2025 samt yderligere udbygninger af Rosenlund, Toftebo og Fuglsangsø Centret i 2027, jf. budgetforlig 2020.

En fremskyndelse af flere demensboliger kan eventuelt ske ved:

- Fremskyndelse af dele af planen fra budgetforliget.
- Omlægning af almindelige plejeboliger til demensboliger.
- Omlægning af ældreboliger til demensboliger.

Kapacitetsudfordringer og konsekvenser på demensområdet

Personalet på plejecentrene har højere kompetencer inden for demensområdet i dag end tidligere. Samtidig har der været fokus på demensvenlig indretning i forbindelse med "demensvenlig kommune". Dette medfører, at borgere, som tidligere ville være blevet visiteret til et regionalt tilbud eller et specialiseret tilbud i en anden kommune, kan tilbydes et tilbud i Herning Kommune. Kapaciteten er ikke dimensioneret til denne udvikling.

Kapacitetsudfordringerne medfører, at der er 13 borgere på venteliste til en demensbolig i starten af juni 2020. Hertil er der pga. ventelisten de seneste år flyttet borgere i målgruppen til demensboliger ind i almindelige plejeboliger. Denne løsningsmodel er uhensigtsmæssig.

Borgerperspektivet:

- Det er vanskeligere at skærme beboere med demenssygdom fra stimuli i almindelige plejefafsnit. De bliver oftere stressede, får en konfliktskabende adfærd og kan have svært ved at bevare deres "værdighed". Dette påvirker både den demente og de øvrige beboeres trivsel.
- Flere beboere med demenssygdom forlader plejecentret uden selv at kunne finde hjem igen.

Pårørende-perspektivet:

- Det kan belaste pårørende meget, når borgere er på venteliste til demensboliger og forbliver i eget hjem i ventetiden.

- Midlertidige demenspladser anvendes til borgere på venteliste til demensbolig, hvorved der ikke er det nødvendige flow og pladser til aflastning.
- Det kan give utryghed, hvis beboere med demenssygdom ikke kan skærmes tilstrækkeligt og forlader plejecentret uden selv at kunne finde hjem igen.

Medarbejderperspektivet:

- Personalet bliver udfordret grundet en lavere budgetteret normering i almindelige plejeafsnit, behov for større specialisering i demenssygdom, udfordringer med beboernes trivsel og risikoen for, at beboerne forlader plejecentret uden selv at kunne finde hjem igen. Personalenormeringen er 0,956 stilling pr. demensbolig mod 0,721 stilling pr. bolig i et almindeligt plejeafsnit
- På plejecentrene opleves et dårligere arbejdsmiljø med stresssygemeldinger i almindelige plejeafsnit, som også rummer borgere i målgruppen til demensboliger.

Forslag til løsninger af kapacitetsmæssige udfordringer

Behovet for etablering af flere demensboliger er presserende, hvorved der bør være fokus på løsninger, som realiseres inden for en kortere tidshorisont i eksisterende bygningsmæssige rammer.

Der er i dag demensboliger på Toftebo Plejecenter, Lindegården, Fuglsangsø Centret og Engholm Centret i Sdr. Felding. Driftsmæssigt er det hensigtsmæssigt at udbygge kapaciteten af demensboliger, hvor der allerede er demensboliger, da det kompetencemæssigt og driftsøkonomisk giver synergi. Alternativt skal der etableres et nyt større demensafsnit på et andet plejecenter. Driftsmæssigt er normeringen i små demensafsnit typisk ikke tilstrækkelig.

Der er set på forskellige løsningsmuligheder:

- Toftebo Plejecenter – omlægning af ti ældreboliger til demensboliger
- Fuglsangsø Centret a) – omlægning af 16 ældreboliger til demensboliger
- Fuglsangsø Centret b) – omlægning af fire almindelige plejeboliger til demensboliger
- Engholm Centret – omlægning af tre almindelige plejeboliger til demensboliger
- Kildehøj – etablering af ti demensboliger
- Lindegården - omlægning af almindelige plejeboliger til demensboliger
- Kastaniegården - etablering af nyt demensafsnit med syv boliger ved omlægning af almindelige plejeboliger

En omlægning af boliger på Lindegården kan ikke anbefales, da der ikke er en egnet placering på plejecentret, mens en omlægning på Engholm Centret kan ikke anbefales grundet rekrutteringsproblemer.

Ved eventuelle omlægninger på Toftebo Plejecenter, Fuglsangsø Centret og Kildehøj må påregnes anlægsudgifter enten til sprinkleranlæg eller etablering af køkken og fællesarealer, hvilket kan forsinke en fremskyndelse af flere demensboliger. Etableringen af flere demensboliger på Toftebo Plejecenter forventes dog at kunne påbegyndes hurtigere end på Fuglsangsø Centret a) og b) samt på Kildehøj, da der allerede nu er tomme ældreboliger på Toftebo.

Etableringen på Kastaniegården er ikke den fagligt bedste løsning, da kompetencerne først skal opbygges, men den kan iværksættes med det samme, der foreligger beslutning herom.

Økonomi

Der er foretaget en beregning af driftsudgifterne ved etableringen af ti demensboliger på Toftebo Plejecenter, syv demensboliger Kastaniegården samt etablering af henholdsvis a) 16 og b) fire demensboliger på Fuglsangsø

	Toftebo	Fuglsangsø a)	Fuglsangsø b)	Kastaniegården
Nettodrifts udgifter på årsbasis	10 ældreboliger omdannes til demensboliger.	16 ældreboliger omdannes til demensboliger.	4 almindelige plejeboliger omdannes til demensboliger	7 almindelige plejeboliger omdannes til demensboliger.
Drift demens- boliger	4,164 mio. kr.	6,662 mio. kr.	1,666 mio. kr.	2,915 mio. kr.

Drift før omlægning	0 mio. kr.	0 mio. kr.	-1,259 mio. kr.	-2,243 mio. kr.
Netto- udgift	4,164 mio. kr.	6,662 mio. kr.	0,407 mio. kr.	0,672 mio. kr.

Den økonomiske konsekvens af ikke at etablere flere demensboliger kan blive større end udgiften til drift af disse, da mangel på demensboliger kan medføre, at Herning Kommune igen må tilbyde borgere med svær demenssygdom dyrere tilbud uden for kommunen.

Omlægningen af almindelige plejeboliger vil forventelig tage flere år. Den tid, som de nuværende beboere fortsat bebor deres bolig, vil påvirke indfasningstakten. En hurtigere indfasningen kan gennemføres, hvis nogle beboere ønsker at flytte til en anden bolig på frivillig basis.

Social- og Sundhedsudvalget har på mødet den 17. juni 2020 godkendt etablering af demensboliger ved omlægningen af almindelige plejeboliger på Kastaniegården i Aulum og Fuglsangsø Centret b), som løsning på udfordringen på den korte bane.

I forbindelse med den kommende udbygning af plejeboligkapaciteten skal der indarbejdes etablering af flere demenspladser.

Formanden indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Ældrerådet anbefalede at bygge et nyt plejehjem i stedet for at bygge til.

Punkt 46: Fælles hjælpemiddeldepot mellem Herning og Ikast-Brande Kommuner

27.60.00-P00-1-19

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Herning Kommune og Ikast-Brande Kommune godkendte på udvalgsmøder i januar og februar 2020, at der arbejdes på at etablere et fælles hjælpemiddeldepot mellem de to kommuner. I forlængelse heraf skulle der udarbejdes en enkel, retfærdig og gennemskuelig samarbejdsmodel, der kan sikre en effektiv og borgervenlig depotdrift i et ligeværdigt mellemkommunalt samarbejde.

Hovedlinjerne i en sådan samarbejdsmodel blev præsenteret for Social- og Sundhedsudvalget på mødet den 17. juni 2020. Social- og Sundhedsudvalget besluttede, at der skulle arbejdes videre med et fælles hjælpemiddeldepot mellem Herning og Ikast-Brande Kommuner, hvor der bygges på den midterste samarbejdsmodel.

Sagen forelægges til orientering hos Ældrerådet, Handicaprådet og medarbejderne på hjælpemiddeldepotet.

Sagsfremstilling

Samarbejdsmodel

Et fælles hjælpemiddeldepot vil kunne realiseres på forskellig vis med forskellige fordele og ulemper til følge. Man kan således tale om en række af mulige løsninger.

- I den ene ende af spektret er den stærkt formaliserede løsning med et hjælpemiddeldepot, der etableres som et § 60-selskab separat fra Ikast-Brande og Herning Kommune.
- I midten er en løsning, der indebærer etableringen af et forpligtende samarbejde omkring et fælles hjælpemiddeldepot, der organisatorisk er forankret i den ene kommune, men løser depotopgaven for begge kommuner. Grundlaget for samarbejdet vil være en gensidigt forpligtende samarbejdsaftale, der rummer den nødvendige fleksibilitet.
- I modsat ende kan der peges på en løsning, hvor der er en fælles bygning med to separate hjælpemiddeldepoter med egen drift og personale, som deles om udvalgte funktioner.

Administrationerne vurderer, at yderpolerne er uinteressante, da førstnævnte vurderes at være både ufleksibel, bureaukratisk og fordyrende, mens der ikke er nævneværdige gevinster at hente ved sidstnævnte. Et fælles hjælpemiddeldepot anbefales derfor at bygge på den midterste model.

Administrationernes vurdering er dog, at der på nuværende tidspunkt ikke er lovhjemmel til at indgå en sådan samarbejdsaftale. Dette skyldes, at Social- og Indenrigsministeriet i en udtalelse fra oktober 2019 har vurderet, at en samarbejdsaftale indgået mellem to kommuner om madproduktion ikke var lovlig. Etableringen af det juridiske grundlag for en samarbejdsmodel forventes derfor at kræve en lovændring. Dette forventes tidligst at være på plads i 2021. Regeringen og KL er jf. økonomiaftalen for 2021 enige om at se på muligheden for en mere fleksibel organisering af tværkommunale samarbejder på både myndigheds- og driftsområder med henblik på at forbedre mulighederne for at udnytte ekspertise og stordriftsfordele på tværs af kommunegrænserne.

På baggrund af afdækningen er der opstillet en række hovedprincipper for, hvordan et effektivt og fleksibelt depotsamarbejde bør se ud:

- Der etableres en fælles depotbygning, hvorfra alle opgaver forbundet med hjælpemidler undtagen visitering så vidt muligt håndteres for begge kommuner. Da ejerskabet over hjælpemidlerne bevares hos den enkelte kommune, etableres der separate lagre i depotet, mens alle øvrige faciliteter er fælles, herunder biler og andet udstyr.

- Depotet forankres i den ene kommune, således at denne kommune ejer/lejer bygningerne, mens den anden kommune lejer sig ind hos førstnævnte. Ligeværdigheden mellem de to kommuner sikres gennem en samarbejdsaftale. Placeringen og forankring afhænger af, hvad der driftsmæssigt er mest optimalt.
- Driftsudgifterne fordeles mellem de to kommuner efter en enkel model. Driftsudgiften vil eksempelvis kunne fordeles efter befolkningstal eller efter antallet af borgere over en vis alder.
- Alle medarbejdere på depotet skal have samme ansættelsessted og leder, og de betjener de to kommuner på lige fod uanset deres tidligere ansættelsessted. I de nuværende hjælpemiddeldepoter er der i begge kommuner ansat medarbejdere på særlige vilkår, det vil også være tilfældet i et nyt fælles depot.
- Der indføres et fælles serviceniveau for depotets betjening af borgerne i de to kommuner. Serviceniveauet kan tilpasses efter gensidig aftale. Serviceniveau for bevilling af hjælpemidler samstemmes ikke.
- Plejecentre, institutioner o. lign. i de to kommuner har ret til den samme service fra depotet, men der vil være forskel på, hvilke opgaver depotet udfører ift. kommunale samarbejdsparter i de to kommuner. Depotets leder vil indgå i tæt dialog med ledere på social- og sundhedsområdet i begge kommuner.
- I samarbejdsaftalen beskrives, hvordan ejerskab, økonomi mv. skal håndteres i tilfælde af at samarbejdet ophører.

Placering

På nuværende tidspunkt har Herning Kommune et hjælpemiddeldepot på Wedellsborgvej i Tjørring, mens Ikast-Brande Kommune har på Grøddevej i Ikast. Der er set på to mulige alternative placeringer af et fælles depot, Birk Centerpark og HI-Parken. Disse fire alternativer er blevet sammenlignet. Resultaterne af afdækningen fremgår i tabellen nedenfor.

Set fra Herning Kommunes synspunkt er den nuværende placering på Wedellsborgvej det bedste af de fire alternativer, da den gennemsnitlige afstand fra depot til borger her er mindst. På samme vis er den nuværende placering på Grøddevej bedst set fra et Ikast-Brande perspektiv. Fra et fælles perspektiv vil den bedste alternative placering være i Birk Centerpark. Placeringen vil dog stadig øge det samlede kørselsbehov med hhv. 15,9 procent for Herning Kommune og 17,5 procent for Ikast-Brande Kommune. Det estimeres, at dette øgede kørselsbehov vil give en samlet merudgift på ca. 142.000 kr. årligt.

	Gennemsnitlig afstand mellem hjælpemiddeldepot og borgere - opgjort i kilometer			Procentuel merkørsel ved flytning af depot til anden placering fra nuværende placering	
	Herning borgere	Ikast-Brande borgere	Fælles perspektiv	Herning borgere	Ikast-Brande borgere
Hernings nuværende depot (Wedellsborgvej 8, 7400 Herning)	10,7	26,2	15,5	-	57,8%
Ikast-Brandes nuværende depot (Grøddevej 27B, 7430 Ikast)	22,5	16,6	20,6	110,3%	-
Birk Centerpark, Herning	12,4	19,5	14,6	15,9%	17,5%
HI-Parken, Herning	15,7	17,4	16,3	46,7%	4,8%

Økonomi - drift

Det er for nuværende ikke muligt at udarbejde et fuldstændigt driftsbudget for et fælles depot, da alle driftsmæssige forudsætninger ikke er fastlagt. Det har særligt betydning, at man endnu ikke kender hverken detaljerne i samarbejdsstrukturen, depotets beliggenhed eller stand og karakter af den konkrete depotbygning. Med disse forbehold in mente er der udarbejdet et overslag på driftsøkonomien. Der er i overslaget taget udgangspunkt i et fælles hjælpemiddeldepot med fælles serviceniveau og en placering i Birk.

Administrationernes vurdering er, at et fælles depot ikke vil medføre en driftsbesparelse. Vurderingen er, at et fælles depot vil betyde en samlet merdriftsudgift på ca. 246.000 kr. for de analyserede udgiftsposter. Merudgifterne vedrører for begge

kommuner øget kørselsbehov, mens det for hhv. Herning og Ikast-Brande også vedrører ændret ledelsestilrettelæggelse og udligning af lønforskelle. For Ikast-Brandes vedkommende opvejes merudgifterne tilnærmelsesvis af stordriftsfordele på personale, dette er ikke tilfældet for Herning, da man allerede vurderes at have stordrift i dag. De analyserede udgiftsposter peger således på, at et fælles hjælpemiddeldepot vil betyde ekstra driftsomkostninger på 227.000 kr. for Herning Kommune.

Via de fælleskommunale indkøbsaftaler, er der allerede stordrift på indkøb i begge kommuner i dag.

Som det fremgår, er der en række ubekendte faktorer omkring etableringen, som kan betyde, at mer- og mindreudgifterne både kan blive større og mindre end beregnet. Hertil vil der være opstartsudgifter i forbindelse med fusion af depoterne, særligt i form af tidsforbrug.

Jf. hovedprincipperne for samarbejdet er det en forudsætning, at driftsudgifterne fordeles efter en enkel model. Ved en fordeling efter befolkningstal eller efter antallet af borgere over en vis alder, vil udgiften blive fordelt med 67,4-68,3 % til Herning Kommune og modsat 31,7-32,6 % til Ikast-Brande Kommune.

Økonomi - anlæg

Et hjælpemiddeldepot består af en eller flere lagerbygninger med tilhørende værksted, vaskerum, kontorer mv.

Administrationerne vurderer, at kvadratmeterbehovet til et fælles depot med den beskrevne samarbejdsmodel er 2.375 kvadratmeter. Det skal bemærkes, at der er tale om behovet, som det ser ud med de to kommuners nuværende befolkningssammensætning, og at behovet forventes at stige i takt med den demografiske udvikling. Der skal derfor også være mulighed for at udbygge depotet, ligesom at kvadratmeterbehovet øges, hvis et værnemiddelslager skal inkluderes. Der er overordnet set tre scenarier for, hvordan et fælles hjælpemiddeldepot rent bygningsmæssigt kan etableres: 1) Leje og ombygning, 2) Køb og ombygning, 3) Nybyggeri.

Både administrationen i Herning- og Ikast-Brande Kommune har tidligere identificeret bygninger til salg eller leje, som kunne ombygges til et tidssvarende hjælpemiddeldepot. Et fælles depot skal dog være større end de tidligere identificerede bygninger, og en langtidsholdbar løsning forudsætter som nævnt, at der er plads til at bygge til. Sådanne bygninger er ikke nødvendigvis tilgængelige. Man kan derfor risikere at komme til at stå i en situation, hvor nybyggeri er eneste mulighed.

Der er ikke foretaget en konkret vurdering af, hvad det vil koste at bygge et fælles hjælpemiddeldepot. Et groft overslag vil være en pris på mellem 40 og 50 mio. kr. På kort sigt vil det formentligt være billigere at leje eller købe en eksisterende bygning. Det er ikke muligt give et konkret bud på udgifterne til køb/leje og ombygning før en konkret bygning er identificeret.

Serviceniveau

Et fælles depot forudsætter at serviceniveauet for depotets borgerbetjening samstemmes, og at der tages stilling til, hvordan depotet skal bistå øvrige kommunale interessenter. Den anbefalede løsning på dette præsenteres nedenfor.

1) Borgerbetjening

Administrationerne i de to kommuner vurderer, at det er en forudsætning for at have et fælles hjælpemiddeldepot, at der indføres et fælles serviceniveau for depotets betjening af borgerne. De nuværende serviceniveauer er derfor afdækket, og der er udarbejdet forslag til et fælles serviceniveau. Begge dele fremgår i sin helhed af notatet. Der er ikke store forskelle på de to kommuners nuværende serviceniveau på depotdrift. Det foreslåede serviceniveau vil derfor kun betyde mindre ændringer. Der vil primært være tale om ændringer for borgerne i Ikast-Brande, de væsentligste af disse ændringer er:

- Fremrykning af den formelle deadline for bestilling af udbringning fra kl. 14 til kl. 11.
- Borgeren får mulighed for at tilkøbe hjælp til afklargøring af hjemmet. Klargøring er ellers en opgave, borger/pårørende skal varetage.
- Borgeren skal selv betale for vedligehold af sine hjælpemidler. Reparationer betales fortsat af kommunen.
- Borgere, der har fået bevilget et hjælpemiddel, får mulighed for at benytte sig af en vagtordning, hvor en ekstern reparatør i særlige situationer kan tilkaldes uden for Hjælpemiddeldepotets åbningstid.

2) Depotets opgaver på plejecentre, institutioner mv.

De to nuværende hjælpemiddeldepoter har en lang række opgaver for andre enheder i den kommunale organisation. Opgaverne og særligt arbejdsfordelingen mellem de forskellige enheder varierer i høj grad kommunerne imellem. Disse forskelle gør, at det hverken er enkelt eller ønskværdigt at lave et fælles serviceniveau for disse opgaver, hvor man beskriver, hvilke konkrete opgaver depotet skal udføre for de to kommuner.

Løsningen er at indføre et fælles serviceniveau på et mere principielt plan i form af et generelt princip om, at kommunerne har ret til den samme service fra depotet. Det betyder ikke, at kommunerne i praksis skal benytte disse muligheder på samme vis. Kommunerne vil således kunne inddrage depotet i opgaveløsningen på de områder, hvor det

opleves som meningsfuldt, og dette vil med de nuværende forskelle in mente alt andet lige variere kommunerne imellem. Modellen bygger på den enkelthed, som for begge kommuner har været en præmis for at gå ind i et samarbejde. Det er desuden i det tætte og fleksible samarbejde ind i kommunens øvrige drift, at hjælpemiddeldepotet i dag bidrager med værditilvækst og effektivitet ved at have fokus på helheden i samspillet.

Fordele og ulemper ved et fælles hjælpemiddeldepot

Set fra Ikast-Brandes side vil fordelene ved et fælles depot være øget driftssikkerhed, flere medarbejderkompetencer og løsning på de nuværende bygningsmæssige udfordringer. Ulemperne vil være tab af fleksibilitet og ledelsesmæssig styring af depotet. For Herning Kommune vil fordelene primært være, at et fælles depot er anledningen til at få nye og tidssvarende depotbygninger. Ulemperne vil være tab af fleksibilitet og øgede driftsudgifter.

Formanden indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Punkt 47: En værdig død for ældre

27.00.00-P20-5-18

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Med finansloven for 2018 blev det besluttet årligt at afsætte 60 mio. kr. til at understøtte kommunernes arbejde med at skabe rammerne for en værdig død for ældre.

Som konsekvens får Herning Kommune - fra 2019 og frem - årligt tilført 910.000 kr. til at understøtte ”En værdig død”.

Sagsfremstilling

Midlerne fra finansloven i 2018, der har til formål at understøtte en værdig død for ældre, skal medvirke til et generelt kompetenceløft indenfor palliation samt øge mulighederne for ekstra nærvær og omsorg i hjemmet. Palliation er det sundhedsfaglige ord for lindring og udgør derfor et centralt element, når vi arbejder med at understøtte en værdig afslutning på livet. Palliation drejer sig om at lindre de lidelser og problemer, som kan være forbundet med at få og leve med en livstruende sygdom

På udvalgsrådet i marts 2020 godkendte Social- og Sundhedsudvalget udmøntningen af midlerne til brug for at understøtte en værdig død for ældre. Udmøntningen af midlerne sker i tre spor:

1. Palliationsindsats til borgere i eget hjem.
2. Palliationsophold på Fuglsangsø Centret
3. Kompetenceudvikling til nøglepersoner på plejecentre, i hjemmeplejen, terapeuter og til tværfaglig palliationsgruppe.

Palliationsindsats til borgere i eget hjem

Formålet med palliationsindsatsen er at skabe mulighed for at hjemmeplejen kan tilbyde øget nærvær og omsorg i de palliative forløb. Palliationsindsatsen skal desuden muliggøre, at hjemmeplejen kan tænke i alternative løsninger i forhold til, det der giver mening for borgeren og de pårørende i den sidste tid.

Palliationsophold på Fuglsangsø Centret

Forslaget indebærer åbning af en lejlighed på Fuglsangsø Centret pr. 1. maj 2020 til brug for midlertidige palliationsophold.

Formålet med at indrette en lejlighed særligt til palliative ophold er, at kunne tilbyde et midlertidigt aflastningsophold til borgere, som i udgangspunktet ønsker at dø i eget hjem, men hvor borgerens situation er ustabil og/eller de pårørende i en periode har brug for midlertidig aflastning og øget tryk omkring borgerens palliative behandling.

Behandling, pleje og omsorg til borgeren gives af personale med særlige kompetencer indenfor det palliative område. Personalet tilknyttet palliationspladsen på Fuglsangsø Centret får et kompetenceudviklingsforløb, som gennemføres i samarbejde med Ankerfjord Hospice.

Der vil være mulighed for, at pårørende kan opholde sig og overnatte i en nabo-lejlighed – alternativt i et af rummene i palliationslejligheden.

Et palliationsophold på Fuglsangsø Centret er et lokalt alternativ til et ophold på et hospice, idet der tilbydes aflastning med fokus på den palliative indsats og med mulighed for et tæt samvær med personale og pårørende i rolige og trygge omgivelser.

Kompetenceudvikling

Nøglepersoner på plejecentrene, Rehabiliteringscentret, på terapeutområdet og i hjemmeplejen samt i sygeplejen tilbydes et kompetenceudviklingsforløb indenfor det palliative område. Formålet er at skabe grundlag for et bredt tværfagligt vidensnetværk indenfor det palliative område i Sundhed og Ældre.

Tværfaglig palliationsgruppe

Som led i kræftpakke IV oprettede Sundhed og Ældre i 2019 en tværfaglig palliationsgruppe bestående af fem palliationssygeplejersker, to fysioterapeuter, én ergoterapeut og en diætist med det formål at understøtte den palliative indsats i kommunen. Palliationsgruppen skal med et antal ugentlige timer understøtte kvaliteten i den palliative indsats på tværs af Sundhed og Ældre.

Formanden indstiller,

at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Det blev uddybet, at palliation betyder lindring.

Punkt 48: Nyt fra formanden

00.00.00-P19-1876-07

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Beslutning

Bodil og Hans Ejner har holdt møde med Søren Liner Christensen og Anne Marie Søe Nørgaard i juni. Følgende emner blev drøftet:

- Udgifter til banker for foreninger, som modtager §18-midler i tilskud
- Privat plejehjem
- Fremmødevalg
- Corona - herunder presse og værnemidler

I løbet af sommeren har Bodil haft tæt kontakt til Søren Liner Christensen i forhold til udviklingen i Corona-situationen i Herning Kommune.

Den 7. august har Bodil og Hans Ejner holdt møde med Anne Ramsgaard - primært om TV2-dokumentaren om plejecentre. Der er efterfølgende sendt notat til alle i Ældrerådet og seniorrådene om håndtering af kritik af plejecentre i Herning Kommune.

Bodil har efterfølgende sendt en klage videre til Anne Ramsgaard.

Frivillig Fredag den 4. september er aflyst.

Der er kommet svar fra Joan Hansen om buskort og tilskud til flextur. Emnet vil blive drøftet på budgetseminar for Byrådet den 24. og 25. august 2020.

Den 16. september holder Bodil og Hans Ejner møde med formændene for lokalforeninger i Ældre Sagen.

Til orienteringsmødet om budget 2021 deltager 10 personer fra Ældrerådet.

Punkt 49: Inspiration fra KL

27.69.40-I00-1-20

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Sagsfremstilling

Kommunernes Landsforening har udgivet inspirationskataloget ”Veje til et selvstændigt ældreliv”.

Sundhed og Ældre har udarbejdet et kort notat, der giver overblik over emner og eksempler.

Beslutning

Til orientering.

Bilag

Kort præsentation af Veje til et selvstændigt ældreliv

Veje til et selvstændigt ældreliv

Punkt 50: Ældrerådet foreslår fremmødevalg ved rådvalget i 2021

84.12.00-P21-1-20

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

I efteråret 2021 er der igen valg til Ældrerådet i Herning Kommune. Ældrerådet foreslår, at valgformen ændres fra brevstemmevalg til fremmødevalg i forbindelse med valg til kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen fastsætter i samarbejde med Ældrerådet regler for, hvordan valg til Ældrerådet skal foregå, jf. retssikkerhedslovens § 32, stk. 1. Af § 4, stk. 6 i vedtægterne for Ældrerådet i Herning Kommune fremgår det, at valg afholdes hvert 4. år i oktober måned i det år, hvor der er valg til Byrådet, samt at afstemningen foregår pr. brev.

Ældrerådvalg afholdes således i Herning Kommune som brevstemmevalg. Alle borgere over 60 år er stemmeberettigede. De får tilsendt informationsmateriale, stemmeseddel og returkuvert.

Fra 2017 var det muligt at aflevere sin stemme-kuvert rundt på plejecentre, aktivitetscentre, biblioteker og Rådhuset i Herning.

I 2013 var der 20.241 stemmeberettigede borgere. Stemmeprocenten i 2013 var 47,6.
I 2017 var der 21.912 stemmeberettigede borgere, og stemmeprocenten var faldet til 41,3.

Udgiften til porto i 2013 var netto ca. 92.000 kr.

Udgiften til porto i 2017 var netto 168.299,50. Udgiften steg altså på trods af, at det var muligt at aflevere sin stemme-kuvert i stedet for at bruge retur-porto.

Iflg. befolkningsprognosen vil der ved næste valg være ca. 23.000 60+ årige i Herning Kommune. I befolkningsprognosen er årstallet 2021 ikke nævnt konkret, men tallet i 2022 er 23.519 personer.

Ældrerådet foreslår for at øge valgdeltagelsen, at § 4, stk. 6 i vedtægterne for Ældrerådet i Herning Kommune ændres således, at næste valg til Ældrerådet kan foregå som fremmødevalg i forbindelse med valg til kommunalbestyrelse og regionsråd.

Danske Ældreråd har gennemført en undersøgelse om det seneste valg til ældreråd i alle kommuner.

39 kommuner har holdt fremmødevalg samtidig med kommunalvalget i 2017. Den gennemsnitlige stemmeprocent for de 39 kommuner var 63,8%.

28 kommuner har holdt brevvalg i november 2017 og for disse kommuner var den gennemsnitlige stemmeprocent 43,7%.

18 kommuner holdt valget digitalt. Her var den gennemsnitlige stemmeprocent 31,8%.

I 1 kommune blev der holdt fremmødevalg kombineret med digitalt valg på andet tidspunkt end valg til kommunalbestyrelsen. Her var stemmeprocenten 18,1%

I 12 kommuner blev ældrerådvalget aflyst.

En konsekvens af at ændre valgaftoldelsen fremgår af punkt 9 i vejledning om ældreråd:

" ...

Hvis valget afholdes samtidigt med kommunal- og regionsvalget, skal

afstemningen til ældrerådvalget, så vidt det er muligt, foregå lokalemæssigt adskilt fra kommunalvalget, herunder med særlige valgborde, stemmerum og stemmekasser, og så vidt muligt i adskilte lokaler med særskilte adgangsveje til de pågældende stemmelokaler. Ældrerådvalget skal herudover tilrettelægges på en måde, så det ikke kan virke forstyrrende på vælgernes adgang til at stemme ved kommunal- og regionalvalget eller på gennemførelsen af afstemningen i øvrigt, og sådan at kommunal- og regionalvalget har første prioritet i forhold til ældrerådvalget.

Hvervet som tilforordnet ved ældrerådvalg er ikke et borgerligt ombud, og man kan således frasige sig hvervet."

Formanden indstiller,

at der sendes forslag til politisk behandling om at ændre ældrerådvalget til fremmødevalg fra 2021.

Beslutning

Ældrerådet blev enige om at udsætte sagen til drøftelse på næstkommende møde. Til mødet inviteres chefjurist Steen Dahl Pedersen fra Herning Kommune.

Det skal tilføjes i sagsfremstillingen, at optællingen af ældrerådvalget kan ske op til en uge efter valget samt at nuværende medlemmer af Ældreråd og seniorråd samt de opstillede kandidater til Ældrerådet kan deltage som valgtilforordnede.

Bilag

Artikel fra Danske Ældreråd om stemmeprocent - fremmødevalg kontra brevstemmevalg

Punkt 51: Temadage - valg til ældreråd og erfaringer med COVID-19

27.69.40-G01-3-18

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Sagsfremstilling

Danske Ældreråd holder temadag i Tinghallen i Viborg med emnet:
Temadag med fokus på valg til ældreråd og kommunale erfaringer med COVID-19.

Dato og tidspunkt:

Temadagen finder sted mandag den 5. oktober 2020, kl. 09:00 - 15:30. Der vil være morgenkaffe fra kl. 9.00.

Pris: 1.050 kr.

Prisen inkluderer morgenkaffe med brød, frokost inkl. 1 øl eller vand, eftermiddagskaffe med brød.

Tilmeldingsfrist:

14. september 2020.

Programmet vedlagt.

Formanden indstiller,

at deltagelse drøftes.

Beslutning

Hans Ejner, Edith og Margit tilmeldes temadagen den 5. oktober i Viborg.
Bodil og Jens Henry tilmeldes temadagen den 8. oktober i Aabybro.

Bilag

Program temadage efterår 2020.pdf

Punkt 52: Nyt fra rådets medlemmer

00.00.00-P19-1877-07

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Beslutning

Hanne K. oplyste, at det er svært at rekruttere bonusvenner til demente. Der er møde i arbejdsgruppen i januar 2021.

Hans Ejner orienterede om møde i seniorråd Nord. Her blev der drøftet genåbning, klageadgang, kultur i hjemmeplejen samt opgaver i seniorrådene.

Kulturen på plejehjemmene blev ligeledes drøftet – samt opmærksomhedsskrivelsen fra Ældrechef og Bodil og Hans-Ejner.

Punkt 53: Nyt fra nedsatte udvalg

00.00.00-P19-1880-07

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Beslutning

Intet.

Punkt 54: Dato for næste møde

00.00.00-P19-1859-07

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Beslutning

Næste møde er den 16. september 2020.

Punkt 55: Eventuelt

00.00.00-P19-1881-07

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Beslutning

Der blev uddelt information om genåbning af institutioner på ældreområdet i Herning Kommune. Informationen kommer fra Herning Kommunes hjemmeside.